

Skarta je sociopatická karta. Je ještě horší než Opencard.

Vítězslav Praks

Minulý týden proběhla v Praze demonstrace proti tzv. "Skartě", kterou současná vláda považuje za jeden z vrcholů své tzv. "sociální reformy." Demonstraci zorganizovala Národní rada zdravotně postižených. A je to dobře, že tato demonstrace proběhla. Vláda touto "reformou" utratila spoustu peněz ze státního rozpočtu, přihrála miliony klientů České spořitelně, předala soukromá citlivá data milionů svých občanů (potenciálně všech) soukromému subjektu a vytvořila ideální podmínky pro exekuce sociálních dávek.

Miliony klientů pro Českou spořitelnu

Skartu, platební kartu České spořitelny, obdrží příjemci jakékoliv sociální dávky, vyjma běžných důchodů a nemocenské. Tedy i příjemci porodného či rodičovského příspěvku. Vzhledem k sociálnímu systému v ČR ji tedy fakticky (někdy v životě) obdrží prakticky každý dnes mladý občan ČR, neboť prakticky každý občan někdy za život některou ze sociálních dávek přijme. Pokud budou jednou touto kartou vypláceny i důchody, jak se původně připravovalo, bude se to týkat skutečně všech občanů. Stát tak České spořitelně přihrál doslova miliony klientů.

Pro banku to znamená nejen pravidelný příjem z bankovních poplatků (které jsou nyní, pravda, poměrně nízké, ale za pár měsíců to může být a jistě i bude, jinak. Kouzelně působí v tabulce poplatků "Pobočky ČS Úřadu práce"), ale i příjmy z crossingu, příjmy z vyloučení konkurence z boje o získání klienta, příjmy ze znalosti státní evidence o příjemcích sociální podpory (informace k nezaplacení pro stanovení ratingu).

Třešnička na dortu absurdity je, že tyto platební karty České spořitelny budou vydávat zaměstnanci pracovních úřadů, které platím já a Vy ze svých daní. Absurdistán. Od svých známých, kteří touto procedurou prošli, vím, jak to probíhalo: Byli obesláni (to je ta úspora na poštovním?) úřadem práce, přišli na úřad práce a úředník s nimi podepsal smlouvu za Českou spořitelnu a vydal jim kartu.

Absurdní.

Státní dirigismus

Zcela znechucující je i princip, že stát nutí své občany, aby se povinně stali klienty jím určené finanční instituce. Snaha ušetřit na zasílání bankovních složenek je jistě chvályhodná, ale pokud toto bylo cílem, bylo možné dosáhnout tohoto cíle jednodušším způsobem: Postačilo změnit zákon, aby zasílání plateb bylo povinně bezhotovostně. - Jako tomu ostatně je v případě zasílání plateb výplaty. Tato změna nemusela stát prakticky nic a každý příjemce státní podpory by si tak mohl určit, na jaký účet si nechá dávky zasílat: Třeba na svůj stávající účet, třeba na účet nějaké levnější banky. Ale i to je podle mého názoru špatně. Proč by si postižený nemohl nechat posílat peníze složenkou? Platbu složenkou postiženému přinese poštačka přece až domů. To je ohromná výhoda pro imobilního člověka nebo pro slepce. Nový systém ho nutí zřídit si kartu, zřídit si opatrovníka či plnou moc (notářsky ověřenou) pro stanovení disponenta. Sociopatická šikana. Je zcela zřejmé, že zájmy postižených byly v "reformě" na posledním či žádném místě. Přitom možnost nechat si zasílat peníze na účet umožňoval i stávající systém. Přínos je tedy reálně nula.

A pro uživatele je jednoznačně záporný: Pokud chtějí i nadále používat svůj stávající bankovní účet (změna účtu je spojena s nemalou pracností a i náklady), musí si zřídit trvalý platební příkaz (jehož zřízení je sice zdarma, ale jeho každoměsíční spuštění je již zpoplatněno). Stejně tak jsou zpoplatněny měsíční výpisy tohoto umělého účtu.

Ohromný únik informací ze státní správy

Nejhorší na celém případě nejsou finanční dopady na stát, ani státní buzerace, ale skutečnost, že stát vydává tyto citlivé informace o svých občanech (kdo je příjemcem jaké dávky, kdo je jak postižený) soukromému subjektu. Bankovní business je business s rizikem. Fakt, že stát bance předává databázi příjemců státní podpory (včetně typů podpory a případně typu postižení - to se tiskne na kartu), má pro banku nedozírnou hodnotu. Dále je nutné upozornit na skutečnost, že bankovní legislativa umožňuje, aby si banky tuto klíčovou informaci, vhodnou ke stanovení ratingu klienta, sdílely. Jinými slovy: Co řeknete jedné bance, řeknete i ostatním. Mohou si to sdílet, pomocí tzv. bankovních registrů. To, že reálně k dnešnímu datu existují pouze úvěrové registry, nic na věci nemění.

Stát již v minulosti poskytl bankám licenci poskytovat výpisy z některých významných registrů, včetně [rejstříku trestů](#).

Co prodá stát přistě? Zdravotní databázi? [Jak bude trend pokračovat dále?](#)

Asociální kombinace platební karty s průkazem ZTP

Skarta má fungovat jako kombinace průkazu ZTP a platební karty. Jak to má fungovat? Představte si, že jste postižený. (Vlivem autonehody, nemoci či stáří se to může stát kdykoliv každému z nás). Stát Vás donutí zařídit si Skartu. Na kartě musí být dle instrukcí státu Vaše jméno, Vaše fotografie, stupeň Vašeho postižení. Ne, nedělám si srandu. Takto to je.

Představte si, že tímto platíte ve svém obchodě na vesnici.

Zadávací řízení vzbuzuje pochybnosti

Zadávací řízení vzbuzovalo pochybnosti. Zde si můžete přečíst [podnět Transparency International](#). Na základě tohoto podnětu ÚHOS na základě vlastních podezření na porušení zákona o zadávání veřejných zakázek na čas [pozastavil MPSV výběrové řízení](#).

Úplné opomenutí rizik

Jak bude fungovat výplata sociálních dávek v sociálně vyloučených lokalitách? No, jak myslíte... Rodiny závislé na lichvářích jednoduše kartu i s PINem odevzdají místnímu lichváři, který jim účet pravidelně z bankomatu vybere. Nebo myslíte, že ne? Kdo a co jim v tom zabrání? Kdo je za to (a na základě čeho?) potrestat?

Spláče i Česká spořitelna

Česká spořitelna brzy pochopí, že nárůst nových klientů nemusí být nutně jen výhra. Jak asi budou vypadat pobočky ČS v sociálně vyloučených lokalitách? Bude možné si tam zařídit - cokoliv - v době výplat sociálních dávek, kdy budou pobočky doslova v obležení čekatelů na dávky? Budou tyto pobočky nadále atraktivní i pro movitou klientelu? Nebude nutné trochu přestavět pobočky, v nichž je bezbariérový kontakt mezi klientem a pracovníkem přepážky?

Bude to celé jistě velmi zajímavý sociální experiment i pro banku.

Triumf korporativismu

Případ Skarty je zajímavý i z hlediska teorie státní správy. Ten trend je jasný: Jedním slovem *korporativismus*. Význam tohoto slova dle slovníku cizích slov tento: "*Korporativismus je privilegování jistých zájmových skupin vládou. Tyto skupiny jsou*

spoluodpovědné za formulování politiky a její vytváření. Rozhodovací proces se posouvá mimo parlamentní těleso a odsouvá ho do druhořadé, pouze schvalovací pozice (odsouhlasuje již předem dohodnutou politiku)."

Neříká nám toto jedno heslo ze slovníku cizích slov více o aktuálním dění než obsáhlé články expertů-politologů?

Exekuce sociálních dávek, hlavní skutečný "business case" Skarty?

Proč to všechno? Zaspěkulujme si. Není skutečným důvodem zavedení této karty usnadnění exekucí sociálních dávek?

Opakovaná ujištění ministra Drábka, že skarta je neexekučovatelná, je nepravdivá.

Jak ostatně i potvrzují oficiální stránky věnované Skartě, jež provozuje MPSV spolu s ČS.

Nutná součinnost banky při exekucích je ostatně dána zákonem o bankách, odcitujme si dotyčné úryvky z paragrafu 38 Zákona o bankách:

"(3) Zprávu o záležitostech, týkajících se klienta, které jsou předmětem bankovního tajemství, podá banka bez souhlasu klienta jen na písemné vyžádání

...

h) soudního exekutora pověřeného provedením exekuce podle zvláštního zákona."

Jak to bude s skartou fungovat? Podle současných zákonů v ČR jsou exekučovatelné tyto sociální dávky: rodičovský příspěvek (Sic!),

- přídavek na dítě (Sic!),
- odměna pěstouna (Sic!),
- příspěvek na úhradu potřeb dítěte v pěstounské péči. (Sic!)

S Skartou ovšem budou exekuce ještě jednodušší a rychlejší, posuďte sami. - Odcitujme si příslušnou pasáž z webu MPSV věnované Skartě (<http://socialnireforma.mpsv.cz/cs/69>):

"Při exekuci z výše uvedených sociálních dávek se postupuje podle občanského soudního řádu výlučně formou srážek ze mzdy a jiných příjmů. Povinnému se z dávky sráží určitá stanovená částka, kterou plátce jiného příjmu (v těchto případech ÚP ČR) poukazuje místo příjemci dávky oprávněnému (tj. věřiteli) na základě exekučního příkazu. Stanovení výše srážek je upraveno jednak OSŘ, jednak nařízením vlády č. 595/2006 Sb., o nezabavitelných částkách. Konstrukce výpočtu tzv. „nezabavitelné částky“, která nesmí být povinné osobě při výkonu rozhodnutí sražena vychází ze dvou parametrů - částky životního minima a z normativních nákladů na bydlení. sKarta je platební kanál, který je implementován do všech potřebných systémů, které jsou v rámci ÚP provozovány."

Takže ačkoliv bude mít příjemce sociální dávky nastaven trvalý příkaz k úhradě pro převádění peněz pryč z Skarty, skutečné pořadí transakcí na účtu bude následující:

- Nejprve si ČS z účtu srazí poplatky.
- Následně se provedou srážky a exekuce.
- Teprve poté se (případně) provede nastavený příkaz k úhradě. (Pokud bude na účtu dostatečný zůstatek).

A toto usnadnění exekuce sociálních dávek, je podle mého názoru skutečný důvod zavedení Skarty.

Pane ministře Drábku, odstupte.

Citováno dle:

<http://vitezslavpraks.blog.idnes.cz/c/286651/Skarta-je-sociopaticka-karta-Je-jeste-horsi-nez-Opencard.html>

